

motu. Sed istud plantæ nõ contingit, quia aer per raritatem partium eius est. Eiusdem quoque signum est, quod terræ motus in locis arenosis non fit: sed in densis, ac duris, qualia sunt aquarum loca & montium. Siquidem in talibus locis terræ motus contingunt quod aqua fit solida, ut & lapides quoque: aeris autem calidi natura fit ob suam leuitatem ascendere: tum ergo eius partes coierint, inualuetiniquæ, impellunt locum, vnde vapor mox violenter prorupit. Quod si locus rarus fisset non ita prorupisset vapor, sed vt in arena fit, è qua ipsa quoque vapor egreditur, sed paulatim, eaque propter terræ motus nullus tum editur. Id igitur in nullis corporibus, quæ solida sunt, fieri solet, scilicet vt aer paulatim exeat. Sed congregatus per suas partes, terram ipsam proscindere anixus valet: quæ sanè terræ motus in corporibus solidis, causa est. In partibus itaque plantæ, & animalis, terræ motus non fit, in aliis omnibus fit, & multoties, sic in fictilibus, & in nitro, & metallis reliquis. Sed in quo corpore multa raritas fuerit, ascendere consuevit vapor: subleuat enim ipsum aer. Multoties id videmus, dum aurum in aquam proiicimus, aut aliud quippiam graue quod fundum petit statim. Et rursus si lignum proiciatur rarum, aut paruum, supernatat, neque petit fundum. Vnde non propter folia fundum non petit, quod sepe fundum petere solet lignum, nec propter grauitatem: sed quia aliud solidum est, ac densum, aliud rarum. Quod itaque rarum est, prorsus fundum petere non solet. Hebenus vero, & quæ illi sunt vicina fundum petunt, quia in illis pauca est raritas, neque aer in illis est, qui ea atollere possit. Merguntur autem, fundumque petunt, quia partes eorum multum densæ sunt, & solidæ. Sed oleum omne, & folia omnia supernatant aquæ: id quod ostendimus iam. Nouimus enim humorem illis inesse, & calorem: & quod humoris consuetudo est, aquæ partibus adhærescere: calor autem humidum ascendere facit, quod quidem partes consequitur. Et aquæ mos est, vt omnia ad suam superficiem eleuet. Aeris superficies mos est, vt ipsum ascendere faciat. Ipsi vero superficiem aqua non conscendit, quia tota ipsius superficies cum aeris superficie est vna.

A τετο δὲ τῆ φυσικῆ οὐ συμβαίνει, ὅτι αἰὲρ ἐν τῇ ἀραρότητι τῆ μέρων αὐτῆ ὄσιν. καὶ τοῦτου δὲ πάλιν σημεῖον, ὅτι σφαιρὸς οὐδὲ ἐν τοῖς τόποις τοῖς ψαμμώδεσι πέφυκε γίνεσθαι, ἀλλ' ἐν τόποις πυκνοῖς καὶ σκληροῖς, ὁποῖοι εἰσιν, οἱ τῆ ὑδάτων καὶ τῆ ὀρέων. καὶ γὰρ συμβαίνει σεισμὸς ἐν τοῖς τόποις τοῦ πύκτου, ὅτι τὸ ὑδ' ἀρ' ὄσιν σφῆρῶν, καὶ οἱ λίθοι σφῆροι τῇ φυσικῇ δὲ τῷ ἀέρος τῷ θερμῷ καὶ ξηρῷ ἐνεστὶ τὸ ἀεὶ βλάψιν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄσιν σφαιρῶν τὰ μέρη αὐτῶ, καὶ κατακυροῦσθαι, συναρῶσθαι τὸν τόπον, καὶ ἐπιπέσειν ἐξ ἄρχεται ἀπ' αὐτῆ βλάψιν ἀναθυμιάσει. ἐὰν δὲ ὁ τόπος ἡ ἀρ' αἰὲρ, ἐκ ἀπ' ἐξήρχεται οὕτως, ἀλλ' ὡς ὅτι τῆ ψαμμῶν συμβαίνει. ἐξ ἄρχεται γὰρ καὶ ἐπιπέσειν ἀναθυμιάσει, ἀλλὰ καὶ βραχὺ· καὶ διὰ τῆτο οὐ γίνεται σεισμὸς. ἀπλῶς οὐ καὶ ἐν τοῖς σφῆροῖς πᾶσι τῆτο οὐ συμβαίνει, λέγω, τὸ καὶ βραχὺ τὸν ἀέρος ἐξ ἄρχεται. συναρῶσθαι γὰρ τὰ μέρη τοῦτου, δυνάται τῶν γῆ καὶ χιτῆ, καὶ τῆτο ἐστὶν ἀπ' αὐτῆ σφαιρῶν ἐν σώμασι σφῆροῖς. ἐν τοῖς μέρησι δὲ τῆ φυσικῆ καὶ τῆ ἑσῶν, σεισμὸς οὐ γίνεται, ἀλλ' ἐν ἀλλοῖς πᾶσι. καὶ πλείσταίσι, ἐν τε τοῖς ὄσιν κωδέσι, καὶ ἐν ἑτέροις καὶ λοιποῖς μεταλλοῖς, ἐν ᾗ γὰρ σφαιρῶν πολλὰ ἀραρότης, ἐν δὲ καὶ τῶ ἀναθυμιάσει ἀναβαίνειν συμβαίνει. ὑποκουρίζεται γὰρ αὐτῶ ὁ αἰὲρ. καὶ συχνάκις τῆτο βλέπομεν, ὅταν δυνάται χυσοῦν εἰς τὸ ὑδ' ἀρ', ἢ δυνάται βαρῶ, καὶ παραπλήσια βυθίζετ'· καὶ πάλιν ὅταν ἐλάττω ξύλον ἀραιὸν ἢ βραχὺ, καὶ ὅταν πλέσθῃ καὶ βυθίζετ'. ὁδὲν ἔστι δὲ τὰ φύλλα, καὶ καταδύετ' τὸ καταδύομενον πολλὰκις ξύλον, ἢ δὲ δὲ τὰ ὑποκείμενον τὸ βαρῶ, δυνάται τὸ μὲν ὄσιν σφῆρῶν καὶ πυκνῶν, τὸ δὲ ἀραιῶν τὸ δὲ ἀραιῶν, παντάπαι οὐ βυθίζετ'· ἕβενος δὲ, καὶ τὰ αὐτῶ παραπλήσια, βυθίζετ'. ὅτι μικρὰ ὄσιν τοῦτοῖς ἢ ἀραρότης· καὶ οὐδὲ ὄσιν ἐν αὐτῶ αἰὲρ ὁ δυνάται τῶτα κορυφῆσι. καταδύονται δὲ, ὅτι τὰ μέρη αὐτῶ λίαν εἰσὶ πυκνὰ καὶ σφῆρᾶ. πᾶσι δὲ ἑλατον, καὶ πᾶσι τὰ φύλλα, τῶ ὑδάτος ὑπερῆχονται, καὶ τῆτο ἡδὲ δυνάται κινῶμεν. ἔργον γὰρ ὅτι ἐν τοῦτοις ἐστὶν ὑγρότης καὶ θερμότης· καὶ ἔδος τῆ ὑγρῆ ὄσιν τοῖς τῆ ὑδάτος μέρησι συνάπτεσθαι. ἢ δὲ θερμότης ποιεῖ ἀεὶ γὰρ τὸ ὑγρῶν, καὶ ὄσιν πᾶσι ἐν τῆ κατὰ τῶ ἀέρος. ἔδος δὲ καὶ τῶ ὑδάτος, τὸ καὶ φίζετ' πᾶσι πρὸς τὸ ἰδίαν ὀσιν φαίεσθαι. ἔδος τ' τῶ ἀέρος ὀσιν φαίεσθαι, ὡς ποιεῖν αὐτῶ ἐπ' ἄρχεται. δὲ ὀσιν φαίεσθαι αὐτῶ, ἢ ὑπερβαίνει τὸ ὑδ' ἢ γὰρ ὅλη ὀσιν φαίεσθαι αὐτῶ, μία ἐστὶν ἢ τῶ ἀέρος· καὶ δὲ